

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 18–19 травня 2017 року)

Частина 1

Суми
Сумський державний університет
2017

11. Щерба Л.Р. Інститут колективного управління майновими авторськими та суміжними правами: еволюція, предмет, механізм // Юридична Україна. – 2010. – №.4. – С. 77-83.
12. Бондаренко С.В. Авторське право та суміжні права. - К.:Ін-т інт.вл.і права, 2008.

ПРОФЕСІЙНИЙ ВІДБІР СУДДІВ ЗА НОВОЮ СУДОВОЮ РЕФОРМОЮ

Чегронець Н. В.

Студентка III курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник : Щербак С. В.

к.ю.н., доцент, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та судочинства

Сумського державного університету

Як відомо, в 2016 році в Україні була проведена судова реформа, результатом якої стали дуже великі зміни в усій судовій системі. Враховуючи масштаби даної реформи, в даному випадку ми будемо обговорювати декілька аспектів, у тому числі й відбір кандидатів на посаду судді. Дане питання є безперечно актуальним на сьогодні, що зумовлено, на нашу думку, перш за все досить низьким, порівняно з іншими гілками влади рівнем довіри громадян України до судової влади загалом.

Переходячи власне до самої реформи, варто відразу зауважити, що з початком її дії відбулися значні зміни в структурі та організації судової влади. Реформа кардинально змінила всю судову систему. Були прийняті нові закони : «Про судоустрій та статус суддів», «Про Вищу раду правосуддя», два закони щодо виконання судових рішень, повністю змінилась Конституція України в частині правосуддя, впроваджуються в життя новели реформи[1].

Судова реформа викликала дуже великий розголос не тільки серед населення. У процесі проведення аналізу й дослідження її особливостей, було виявлено декілька позитивних моментів та суттєвих недоліків які потребують врегулювання. Зокрема, серед найбільш значних плюсів хотілося б виділити процес виконання практичних завдань судьями, а саме його транслявання в мережі Інтернет, що є дуже гарно для громадян, які зможуть подивитись його й бути в курсі свіжих новин. Також, великим плюсом є те, що подане досьє всіх кандидатів, які подолають перший етап кваліфікаційного оцінювання, буде завчасно оприлюднено ВККС з тим, щоб дати можливість громадськості ретельно ознайомитися власне з інформацією стосовно кандидатів. Не можна й оминати специфіку проведення конкретних перевірок і співбесід тощо.

Однак, на жаль, в процесі судової реформи було допущено й чимало прорахунків. А саме, обмежене право на відеозапис відкритого судового засідання. Суд присяжних, який

був запроваджений реформою з одного боку – це дуже гарна новація, тому що це буде одним з кроків покращення довіри громадян до судової гілки влади загалом. Однак, наразі він діє лише в кримінальних справах, де особі загрожує довічне позбавлення волі [3].

На нашу думку, сферу його діяльності варто розширити і не тільки видами справ. А для таких змін перш за все треба спочатку внести зміни в законодавство.

Як відомо, була проведена реорганізація місцевих судів, однак реформою не передбачено жодного оновлення апеляційних судів. Якщо й будуть якісь вакансії, то їх зможуть зайняти лише судді з суддівським стажем мінімум п'ять років. І тому ми вважаємо, що найближчим часом треба провести реорганізацію та переатестацію не тільки судів на місцевому рівні, а й судів вищих інстанцій.

Багато судів наразі в Україні в прямому сенсі не робочі. Є суди, де працює всього 1 суддя, де – лише половина з минулого штату, так як чимало по звільнялися і тому багато місць залишаються вакантними. Деякі судді лише формально числяться в штаті, але насправді не мають повноважень розглядати справи, бо той п'ятирічний термін, який був до судової реформи, закінчився. У зв'язку з цим збільшується навантаження на суддів, затягуються розгляд справ і так далі. Тобто, судячи з вищевикладеного, треба сказати, що призначати суддів будуть уже не на п'ять років, а одразу безстроково. До того ж це не входить в повноваження Верховної Ради України, як було раніше. Від тепер цим займатиметься президент за поданням Вищої ради правосуддя [2].

Також, варто зазначити, що не всі судді будуть проходити конкурсний відбір. Йдеться про тих суддів, які були призначені в 2010 році, так як вони проходитимуть лише кваліфікаційне оцінювання, до того ж Президент України всупереч Конституції продовжуватиме виписувати їм посвідчення, що вже говорить про не дотримання конституційного принципу рівності!

Значним недоліком даної судової реформи в аспекті дослідження проблеми відбору суддів, на нашу думку, є те, що переатестація обмежена заходами з перевірки лише діючих суддів. До того ж вплив на подальшу кар'єру судді в разі не проходження переатестації також є досить таки обмеженим. Як наслідок поганого результату може бути лише направлення на підвищення кваліфікації до школи суддів. І лише в разі повторного негативного результату суддю може бути звільнено з посади за порушення присяги. даний відбір безумовно впливає на подальшу кар'єру судді в разі поганого результату переатестації. Варто відразу зауважити, що це не означає, що ті судді, які працювали в судах будуть звільнені, а нові призначені. Усі проходитимуть кваліфікаційне оцінювання і за його результатами хто залишиться працювати, а хто залишиться без роботи. І це, на нашу думку, правильно. Тому що ці дві так би мовити категорії мають конкурувати між

собою і з них мають бути відібрані лише кваліфіковані, чесні судді, які зможуть справедливо та ефективно здійснювати судочинство. Судді, які знають та головне розуміють і вміють примінити на практиці законодавство, які здатні захистити права та свободи громадян і підвищити рівень довіри до себе тощо.

Завдяки реформі законодавцем сформовано нові вимоги до суддів, а саме : можливість обіймати посаду судді від тепер мають не тільки ті, хто працював суддею раніше, а й адвокат, науковці та правозахисники в судах вищих інстанцій. адвокати, вчені, правозахисники, які від тепер матимуть змогу стати судьями, можуть ними стати в апеляційних, вищих спеціалізованих судів, Верховного Суду України без досвіду роботи суддею. Для отримання посади в цих судах їм необхідно мати стаж роботи лише у сфері права [3].

Виникають деякі суперечливі питання і щодо суддівського досьє : яким чином Вища кваліфікаційна комісія зможе отримувати достовірні дані про суддю чи кандидата на посаду судді. Також великий ризик викликає те, що деякі судді без сумніву, напевно, готують заздалегідь певні «подарунки» за проходження відбору, так як даний відбір безумовно впливає на подальшу кар'єру судді в разі поганого результату переатестації.

Також хочемо наголосити на одній з гострих проблем – це участь громадськості. На жаль, вона не матиме ніякого впливу на добір та оцінювання суддів. Висновки Громадської ради доброчесності не матимуть вирішального значення для кваліфікаційного оцінювання суддів за критерієм доброчесності, вона не матиме жодного впливу щодо конкурсів на вакантні посади в місцевих судах. Мається на увазі те, що Кваліфікаційна комісія суддів складатиметься не із представників громадськості [4].

На разі в великому очікуванні перебувають громадяни щодо прийняття змін до процесуального законодавства, нового законодавства про юридичну освіту, набрання чинності нових процесуальних кодексів. Потрібні зміни до закону «Про судоустрій та статус суддів», а саме в аспекті надходження до Верховного Суду лише касаційних скарг, а не всіх разом, рахуючи й справи з вищих спеціалізованих судів. Дуже ефективним, на нашу думку, кроком буде повне звільнення старих суддів і набір нових. Мається на увазі не докорінне звільнення всіх суддів, а лише тих, які не зможуть довести в процесі переатестації свій професіоналізм, свою чесність, свої здібності та знання і так далі. З першого погляду, це дуже рішучий крок і може потягти за собою різні наслідки, однак таким чином ми зможемо досягти великого результату. Вказані вище проблеми викликають необхідність створення кардинально нової системи професійного оцінювання суддів, їх підготовки, перекваліфікації. І тільки таким чином можна буде більш – менш урегулювати компетентність суддів, справедливе прийняття ними рішень, що у свою

чергу потягне за собою дуже потрібну на сьогодні реалізацію прав, свобод та законних інтересів громадян та звичайно ж посилить довіру населення України до представників суддівської влади.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Центр суддівських студій : міжнародний фонд - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.judges.org.ua/dig11830.htm>

ПОРІВНЯННЯ УЧАСТІ ТРЕТІХ ОСІБ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ В УКРАЇНІ ТА В КРАЇНАХ ЄВРОПИ

Сітало Ю.С.

*Студент III курсу ННІ права
Сумського державного університету*

Шапіро В.С.

*к.ю.н., старший викладач кафедри кримінально-правових дисциплін та судочинства ННІ
права Сумського державного університету*

При процесуальному вирішенні цивільного спору між позивачем і відповідачем розгляд справи може бути ускладнений вступом третіх осіб. Головною відмінністю, між третіми особами та особами, які сприяють при розгляді справи, є юридична зацікавленість, оскільки наслідки розгляду судом спірної справи між сторонами можуть вплинути на їх правове становище. Тому в даній роботі досліджується та аналізуються особливості участі третіх осіб у цивільному процесі в Україні та в деяких європейських країнах, оскільки на сучасному етапі розвитку нашої держави відбувається адаптація законодавства до європейських стандартів і дане питання є доволі актуальним.

Треті особи є суб'єктами цивільних правовідносин, котрі вступають у вже порушену судом справу з метою захисту своїх власних суб'єктивних прав та охоронюваних законом інтересів [1, с.107]. Вони наділені матеріально-правовою зацікавленістю, яка, як правило, повинна суперечити інтересам позивача або відповідача. Потрібно відзначити, що правовий статус третіх осіб дещо подібний до прав та обов'язків сторін. Тому щодо участі третіх осіб можуть застосовуватися положення про процесуальну співучасть та процесуальне правонаступництво.

Заступенем зацікавленості в результаті справи треті особи можуть заявляти самостійні вимоги щодо предмету спору і мають право вступити у справу до закінчення судового розгляду, пред'явивши позов до однієї чи обох сторін.